

Pani
Justyna Falkowska-Wrzeszcz
Przewodnicząca
Powiatowego Zespołu
ds. Orzekania o Niepełnosprawności
Aleja Piasta 32
77-400 Złotów

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Działając na podstawie art. 6c ust. 5 i 6 w związku z art. 6c ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (*Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721, z późn. zm.*) oraz § 17 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie trybu i sposobu przeprowadzania kontroli przez organy upoważnione do kontroli na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (*Dz. U. z 2013 r., poz. 29*), po przeprowadzeniu kontroli problemowej w Powiatowym Zespole do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Złotowie przez zespół kontrolujący w składzie: Bartosz Kamiński – starszy specjalista, Dorota Michalska – starszy specjalista, Honorata Lewandowska – inspektor wojewódzki, Stanisław Jarmuda – członek Wojewódzkiego Zespołu, lekarz, Józef Solecki – członek Wojewódzkiego Zespołu, doradca zawodowy oraz Łucja Gromadzka-Biedrowska – członek Wojewódzkiego Zespołu – pedagog działający na podstawie upoważnienia Wojewody Wielkopolskiego z dnia 25.02.2015 r. nr KN-II.0030.141.2015.1, której wyniki zostały zamieszczone w protokole podpisanym w dniu 22.06.2015 roku, przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Usytuowanie organizacyjno-administracyjne Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Złotowie nie budzi zastrzeżeń.

Baza lokalowa Powiatowego Zespołu, w której odbywają się badania i wywiady spełnia wymogi określone w § 24 i § 25 *rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz. U. z 2015 r., poz. 1110)*.

Wszyscy członkowie Powiatowego Zespołu uczestniczący w posiedzeniach składów orzekających w okresie objętym kontrolą posiadali odpowiednie kwalifikacje oraz dokumenty je potwierdzające.

W składzie Powiatowego Zespołu brakuje Sekretarza. Brak upoważnienia dla członka Powiatowego Zespołu do załatwiania spraw w imieniu Przewodniczącej Zespołu podczas jej nieobecności w zakresie określonym przepisami rozporządzenia Ministra Gospodarki Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności.

W trakcie kontroli zweryfikowano 50 losowo wybranych akt spraw.

We wszystkich kontrolowanych sprawach Przewodnicząca Powiatowego Zespołu wyznaczała lekarza przewodniczącego składu orzekającego o specjalności wynikającej ze wstępnej weryfikacji dokumentacji.

W sprawie o sygnaturze Zp-2959 Przewodnicząca Powiatowego Zespołu nie wyznaczyła drugiego członka składu orzekającego do orzekania w przedmiotowej sprawie, co stanowi naruszenie § 19 ust. 1 *rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności*.

Wyznaczenie przez Przewodniczącą Powiatowego Zespołu lekarza do wstępnej weryfikacji dokumentacji medycznej nie następuje w formie pisemnej, co wprawdzie nie stanowi naruszenia przepisów procedury orzeczniczej, jednakże dla celów dowodowych uniemożliwia weryfikację czynności wyznaczenia.

Lekarz przewodniczący składu orzekającego nie wskazywał czy wymagane jest obowiązkowe stawiennictwo strony na posiedzeniu składu orzekającego, co stanowi naruszenie § 8 ust. 4 *rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności*.

Powiatowy Zespół prawidłowo, zgodnie z § 7 ust. 3 *rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności* zawiadamiał stronę o posiedzeniu składu orzekającego. Spełnione są wymagania dotyczące obowiązku organu powiadomienia strony postępowania o dacie składu orzekającego z 7-dniowym wyprzedzeniem.

Zawiadomienia zawierają pouczenie zgodne z przepisem § 7 ust. 6 *rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności*, który nakłada na stronę obowiązek usprawiedliwienia swojej nieobecności w ciągu 14 dnia od daty posiedzenia składu orzekającego pod rygorem pozostawienia sprawy bez rozpoznania.

Z analizy akt postępowania orzeczniczego poddanych kontroli wynika, że w części spraw Powiatowy Zespół nie dochowuje ustawowego jednomiesięcznego terminu

określonego w art. 35 § 3 *Kodeksu postępowania administracyjnego* (Dz. U. z 2013 r., poz. 267, z późn. zm.) na rozpatrzenie wniosku o wydanie orzeczenia. Jednakże w każdym przypadku nierozpatrzenia wniosku w terminie Powiatowy Zespół zawiadamia przed jego upływem o niezałatwieniu sprawy w terminie oraz o wyznaczeniu nowego terminu do jej załatwienia, zgodnie z przepisem art. 36 § 1 w zw. z art. 35 *Kodeksu postępowania administracyjnego* oraz § 19 ust. 3 pkt 3 *rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności*.

Analizie merytorycznej poddano 14 ocen sporządzanych przez doradcę zawodowego.

Oceny zawodowe sporządzone przez XXX są nieczytelne. Niestaranność, ogólnikowość, niekompletność oraz brak spójności wewnętrznej ocen przez niego sporządzonych powoduje ich całkowitą nieprzydatność do celów orzeczniczych.

Odnosnie pozostałych ocen doradców zawodowych stwierdzono ogólnikowość i szablonowość, sprzeczności wewnętrzne i niespójność ocen. W uzasadnieniach rozstrzygnięcia nie podano konkretnych argumentów i przesłanek dla proponowanego stopnia niepełnosprawności.

Ponadto w sprawie o sygnaturze 10802 ustalenie umiarkowanego stopnia niepełnosprawności nie znajdowało uzasadnienia w zgromadzonej dokumentacji.

Natomiast w sprawie o sygnaturze 8175 ustalenie lekkiego stopnia niepełnosprawności nie znajdowało uzasadnienia w zgromadzonej dokumentacji.

Analiza merytoryczna 22 ocen sporządzanych przez pracownika socjalnego wykazała, że w 8 sprawach w uzasadnieniu podjętej decyzji nie wskazano faktów, które uznano za istotne w sprawie i udowodnione zgodnie z przesłankami kwalifikującymi do ustalenia znacznego stopnia niepełnosprawności.

Ponadto w 5 sprawach w uzasadnieniu podjętej decyzji nie wskazano faktów, które uznano za istotne w sprawie i udowodnione zgodnie z przesłankami kwalifikującymi do ustalenia umiarkowanego stopnia niepełnosprawności.

Ponadto w 4 sprawach w uzasadnieniu podjętej decyzji nie wskazano faktów, które uznano za istotne w sprawie i udowodnione zgodnie z przesłankami kwalifikującymi do ustalenia lekkiego stopnia niepełnosprawności.

Ponadto w ocenach sporządzonych przez pracownika socjalnego wskazywano okres na jaki ustalono stopień niepełnosprawności, co stanowi przekroczenie kompetencji orzeczniczych pracownika socjalnego.

Oceny sporządzone przez pracownika socjalnego XXX są nieczytelne, co czyni dokumentację bezwartościowym materiałem dowodowym.

Analiza merytoryczna 4 ocen sporządzanych przez psychologa wykazała, że są one niepełne i lakoniczne.

W 10 skontrolowanych ocenach zaliczających dziecko do osób niepełnosprawnych sporządzonych przez XXX pedagoga stwierdzono, że oceny nie odnoszą się do wszystkich punktów oceny, co stanowi naruszenie § 20 pkt. 3 *rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności*.

Ponadto wszystkie oceny sporządzone przez XXX pedagoga nie zawierały ustaleń, potwierdzających spełnianie przesłanek pozwalających na kwalifikowanie dziecka do osób niepełnosprawnych, co stanowi naruszenie art. 4a *ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej*.

Analiza merytoryczna 50 ocen sporządzanych przez lekarza przewodniczącego składu orzekającego wykazała następujące nieprawidłowości. Oceny wypełniane są niedbale i we fragmentach nieczytelnie. W ocenach brakuje merytorycznego uzasadnienia podjętego rozstrzygnięcia, brak szczegółowego opisu naruszenia sprawności organizmu wynikającego z wymienionych schorzeń. Nie wpisywano szczegółowych informacji na temat stopnia naruszenia sprawności organizmu, który powodowałby brak możliwości zaspokajania przez osobę orzekaną bez pomocy innych osób podstawowych potrzeb życiowych (samoobsługa, poruszanie się, komunikacja), z czego wynikałaby konieczność sprawowania nad osobą orzekaną stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji; w ocenach brak też danych na temat upośledzenia funkcji motorycznej osoby orzekanej w stopniu dającym podstawę do przyznania karty parkingowej.

W sprawach o sygnaturze 6668, 4301, 7209, Zp-3222 oraz Zp-1745 stwierdzono brak aktualnej dokumentacji medycznej.

W sprawie o sygnaturze 11078 stwierdzono brak jakiegokolwiek dokumentacji medycznej, która stanowiłaby dowód postawionego przez lekarza przewodniczącego składu orzekającego rozpoznania w przedmiotowej sprawie.

W sprawie o sygnaturze Zp-3418 ustalenie symbolu przyczyny niepełnosprawności 01-U zostało dokonane z naruszeniem § 2 ust. 1 pkt. 3) *rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 lutego 2002 r. w sprawie kryteriów oceny niepełnosprawności u osób w wieku do 16 roku życia (Dz. U. Nr 17, poz. 162, z późn. zm.)*.

W sprawach o sygnaturze 7209 oraz 11078 w ocenie lekarza przewodniczącego składu orzekającego stwierdzono brak opisu naruszenia sprawności motorycznej osoby orzekanej w stopniu dającym podstawę do przyznania karty parkingowej.

W sprawie o sygnaturze 6848 na podstawie analizy całości akt postępowania orzeczniczego, ze szczególnym uwzględnieniem dokumentacji medycznej, oceniając całokształt okoliczności związanych ze stanem zdrowia osoby orzekanej na dzień wydania orzeczenia, budzi zastrzeżenie zaliczenie osoby orzekanej do lekkiego stopnia niepełnosprawności, co stanowi naruszenie, art. 4 ust. 3 ustawy *o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych* oraz § 31 ust. 1 w zw. z § 32 ust. 1 pkt. 4) *rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności*.

W sprawie o sygnaturze 6807 na podstawie analizy całości akt postępowania orzeczniczego, ze szczególnym uwzględnieniem dokumentacji medycznej, oceniając całokształt okoliczności związanych ze stanem zdrowia osoby orzekanej na dzień wydania orzeczenia, budzi zastrzeżenie zaliczenie osoby orzekanej do lekkiego stopnia niepełnosprawności, co stanowi naruszenie, art. 4 ust. 3 ustawy *o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych* oraz § 31 ust. 1 w zw. z § 32 ust. 1 pkt. 1) *rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności*.

W sprawie o sygnaturze 11078 na podstawie analizy całości akt postępowania orzeczniczego, ze szczególnym uwzględnieniem dokumentacji medycznej, oceniając całokształt okoliczności związanych ze stanem zdrowia osoby orzekanej na dzień wydania orzeczenia, budzi zastrzeżenie zaliczenie osoby orzekanej do znacznego stopnia niepełnosprawności, co stanowi naruszenie art. 4 ust. 1 ustawy *o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych* oraz § 29 *rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności*.

W 3 sprawach o sygnaturze 10981, Zp-1416 oraz 10747 w dokumentacji medycznej znajdowały się wpisy i zaświadczenia lekarza specjalisty, który był lekarzem przewodniczącym składu orzekającego, co stanowi naruszenie *art. 24 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego*.

Budowa orzeczeń jest poprawna, orzeczenia co do zasady zawierają wszystkie elementy dotyczące struktury prawnej określonej w § 13 ust. 1 i 2 *rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności* oraz art. 107 *Kodeksu postępowania administracyjnego*. Wyjątek stanowią sprawy o sygnaturze 9503, 10957 oraz wszystkie sprawy dotyczące osób które nie ukończyły 16 roku życia, w których w orzeczeniu nie wskazano numeru dokumentu potwierdzającego tożsamość osoby zainteresowanej lub dziecka. Powyższe stanowi naruszenie odpowiednio § 13 ust. 1 pkt 6) lub § 13 ust. 2 pkt 7) *ww. rozporządzenia*.

Orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności były doręczane prawidłowo nie później niż w terminie 14 dni od dnia posiedzenia składu orzekającego, zgodnie z § 13 ust. 5 *rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności*.

Ponadto protokoły z posiedzenia składu orzekającego nie zawierają uzasadnienia podjętego rozstrzygnięcia.

W związku z powyższymi ustaleniami, przekazuję następujące zalecenia pokontrolne:

1. Upoważnić członka Zespołu do załatwiania spraw w imieniu Przewodniczącego Powiatowego Zespołu, zabezpieczając w ten sposób ewentualną nieplanowaną nieobecność Przewodniczącej Zespołu.
2. Wyznaczać, dla celów dowodowych, lekarza do wstępnej weryfikacji dokumentacji medycznej w formie pisemnej, co umożliwi weryfikację czynności wyznaczenia.
3. Lekarz przewodniczący składu orzekającego powinien określać czy wymagane jest obowiązkowe stawiennictwo strony na posiedzeniu składu orzekającego, zgodnie z § 8 ust. 4 *rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności*
4. Zobowiązuje Przewodniczącą Powiatowego Zespołu do skierowania na szkolenie doskonalące w Wojewódzkim Zespole XXX.
5. Wyeliminować przypadki wyznaczania do składu orzekającego członka, który uczestniczył w diagnostyce lub leczeniu strony a w przypadku istnienia okoliczności które mogą wywołać wątpliwość, co do bezstronności członka wyłączyć go od udziału w postępowaniu, zgodnie z art. 24 § 3 *Kodeksu postępowania administracyjnego*.
6. Wypełniać oceny w sposób rzetelny, wyczerpujący, czytelny, zindywidualizowany, spójny wewnętrznie i zgodny z treścią art. 4 ust. 1, 2 oraz 3 *ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych*, § 29 ust.1, 30, 31 ust. 1 oraz § 20 *rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności*.
7. Druki oceny stanu zdrowia sporządzać czytelnie i zgodnie z § 20 pkt 1 *rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności*. Ocena powinna zawierać szczegółowy opis rodzaju i zakresu ograniczeń spowodowanych naruszoną sprawnością organizmu, wynikającą ze schorzenia zasadniczego i współistniejącego.
8. Rzetelnie gromadzić dokumentację medyczną.

9. Symbole przyczyny niepełnosprawności ustalać zgodnie z obowiązującymi przepisami.
10. Dokonywać kwalifikacji do stopni niepełnosprawności zgodnie z kryteriami określonymi w art. 4 ust. 1, 2 oraz 3 *ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych*, § 29 ust.1, 30, 31 ust. 1 *rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności*.
11. Dzieci zaliczać do osób niepełnosprawnych zgodnie z kryteriami określonymi w art. 4a ust. 1 *ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych* oraz *rozporządzeniu w sprawie kryteriów oceny niepełnosprawności u osób w wieku do 16 roku życia*.
12. W orzeczeniach o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności wskazywać numer dokumentu potwierdzającego tożsamość odpowiednio osoby zainteresowanej lub dziecka, zgodnie z odpowiednio § 13 ust. 1 pkt 6) lub § 13 ust. 2 pkt 7) *rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności*.
13. W protokole z posiedzenia składu orzekającego wskazywać uzasadnienie podjętego rozstrzygnięcia.

Działając na podstawie § 17 ust. 5 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie trybu i sposobu przeprowadzania kontroli przez organy upoważnione do kontroli na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, przekazuję niniejsze zalecenia pokontrolne, oczekując w terminie 30 dni od daty doręczenia wystąpienia pokontrolnego, zawiadomienia przez kierownika jednostki kontrolowanej o sposobie wykorzystania uwag i wykonania zaleceń pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.